

О Б Щ И Н А Ш У М Е Н

ОБЩИНСКА ПОЛИТИКА „ДЕСЕТИЛЕТИЕ НА РОМСКОТО ВКЛЮЧВАНЕ 2005 – 2015 Г.”

През последните години в българското общество дълбоко се утвърдиха демократическият плурализъм, защитата на правата на човека и основните свободи. България изгради успешен модел на междуетнически отношения, но въпреки това проблемът с интеграцията на ромите все още търси своето трайно решение.

Закрилата на правата на личността и правата на малцинствата ще помогне на България още повече за присъединяването ѝ към Европейския съюз. Разработването на адекватна визия за пълноценно интегриране на ромите в българското общество, нейното правилно планиране и изпълнение, съвместно с представители на ромската общност изгражда обликът на едно общество, в което търпимостта е в основата на социалната справедливост за всички.

Общинската политика „Десетилетие на ромското включване 2005 – 2015 г.” е резултат от ангажимента на общинското ръководство за целенасочени действия по интегриране на ромите в българското общество при непрекъснато усъвършенстване на интегрираната система за управление и в съответствие с действащото законодателство.

Настоящата политика третира проблема за интеграция на етническите малцинства в контекста на един непрекъснат процес, включващ семейството, училището, всички обществени структури и институции.

Основни документи, регламентиращи планирането, организацията и изпълнението на конкретни инициативи в контекста на интеграция на ромите в българското общество са:

1. План за развитие на Община Шумен 2007 – 2013 г.
2. Общинска програма за равнопоставено интегриране на ромите в българското общество 2004 – 2007 г.
3. Национален план за действие „Десетилетие на ромското включване 2005 – 2015 г.”
4. Стратегия за развитие на образованието
5. Здравна политика и План за действие към нея
6. Социална политика и План за действие към нея
7. Програма за развитие на културата 2004 – 2007 г.
8. Календар на културните събития от международно, национално, регионално и местно значение.

Основна цел е пълноценното интегриране на ромската общност в обществения живот на Шумен във всички негови аспекти – икономически, политически, образователен, трудов, здравен, юридически и културен.

Посоките, които обуславят планирането и разработването на конкретни дейности спрямо очертаната стратегическа цел са:

- повишаване на благосъстоянието и стандарта на живот;
- осигуряване на равен достъп до медицинско обслужване и повишаване нивото на здравната култура;
- разрешаване на проблемите в сферата на жилищната и социалната политика;
- повишаване степента на образователния статус, професионалната квалификация;
- ограничаване броя на безработните роми;
- постигане на устойчивост в резултатите на културната интеграция

Ефективното провеждане на общинска политика „Десетилетие на ромското включване 2005 – 2015 г.” се гарантира от спазването на следните основни изисквания:

1/ да отговаря на реалните проблеми, нужди и приоритети на ромската общност;

2/ да е всеобхватна;

3/ да въвежда балансиран и последователен подход, комбиниращ цели и конкретни действия, свързани със защитата на човешките права от една страна, и социалната политика от друга.

Пълноценното реализиране на тази политика се обуславя изключително от активността на ромската общност при сътрудничеството ѝ с администрация, институции, и НПО. Основна предпоставка за трайно и ефективно разрешаване проблемите на ромското общество е иницирането на идеи и предложения за това, произтичащи от същата среда, в която те се генерират.

Съобразно Националния план за действие „Десетилетие на ромското включване 2005 – 2015 г.”, **приоритетите**, обезпечаващи дейностите в Общинската политика за интеграция на ромите са:

- **образование;**
- **здравеопазване;**
- **жилищни условия;**
- **заетост;**
- **защита от дискриминация и осигуряване на равни условия;**
- **култура.**

ПРИОРИТЕТ: ОБРАЗОВАНИЕ

Ценностите и принципите на демократичното общество и по – специално принципът за равенството и недискриминацията, както и международните стандарти в областта на правата на човека, закрилата на децата и защитата на малцинствата, са в основата на настоящата образователна политика. Утвърждаването в училище на атмосфера за межкултурно опознаване, сътрудничество и сближаване и за повишаване на межкултурната диалогичност в мултиетничната училищна среда е неизменна част от интеграционната политика.

Подобряването на социално – психологическия климат в извънучилищната среда по отношение образованието на децата и учениците от етническите малцинства е мощен катализатор за активизиране на процеса на интеграция чрез образование.

Общинската политика е насочена към:

1. Гарантиране правото на равен достъп до качествено образование на децата и учениците от ромското етническо малцинство, чрез недопускане на сегрегация в детските градини и училищата намиращи се в близост до обособени ромски общности.
2. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от ромското етническо малцинство, като се осигурят необходимите образователни условия за реализиране процеса на интеграция.
3. Създаване на предпоставки за успешна социализация на ромските деца и ученици, чрез прибиране и задържане на отпадналите от образователната система.
4. Включване в проекти за ограмотяване и квалификация на възрастни роми.

Конкретните действия, необходими за реализация на поставените цели от Община Шумен са:

- гарантиране на толерантно отношение към ромските деца и създаване на подходяща училищна среда в детските градини, училищата и обслужващите звена;
- пълноценно интегриране и адаптиране на ромските деца в мултиетнически условия на работа;
- извеждане от помощно училище на децата, които не отговарят на изисквания за прием в тях, като им се осигури обучение в общообразователни училища;
- провеждане на дейности в детските градини и училищата за изграждане на положителни нагласи към образователната интеграция на ромските деца;

- осигуряване на помощник на учителя в приемните детски градини и училища с цел по – доброто адаптиране на децата и учениците от ромски произход;
 - продължаване на социалната интеграция на млади роми, чрез подготовка на ромски кандидат – студенти за приемните изпити във ВУЗ;
 - увеличаване броя на училищата в които се изучава СИП “Ромски фолклор”
 - осигуряване на условия за изучаване на Ромски език в училище;
- осъществяване на ефективна работа с родители, които възпрепятстват децата си да посещават детска градина и училище и др.

ПРИОРИТЕТ: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Проблемите в здравеопазването на ромската общност са част от стратегическите цели, подцели и дейности на Общинската здравна политика и Плана за действие към нея, както и на Плана за развитие на Община Шумен 2007-2013 год.

Цели и дейности:

1. Осигуряване достъп на жителите на ромските квартали до здравни услуги.

- 1.1. Разширяване дейността на разкрития и функциониращ здравен кабинет по Програма “Фар” на ЕС.
- 1.2. Разширяване и активизиране дейността на медиаторите.
- 1.3. Осигуряване достъп до услуги за подрастващи и млади хора в Общински здравен център.

2. Профилактика на болестите и промоция на здраве.

- 2.1. Обхващане на групи от ромската общност в профилактичните програми (национални и общински) – профилактични имунизации, борба с туберкулозата, ХИВ/СПИН и полово-предавани инфекции, злокачествени и сърдечно – съдови заболявания ит.н.
- 2.2. Разширяване на дейностите за ограничаване на рисковите за здравето навици сред подрастващите и младежите: - тютюнопушене, употреба на алкохол и психоактивни вещества, ранно начало на полов живот и др.

3. Повишаване здравните знания и информираността на ромското население.

3.1. Обучения на ромите за техните права и задължения като пациенти

3.2. Кампании и обучения за предпазване от най- разпространените заболявания

3.3. Привличане на групи за участие в дейностите по здравно образование.

3.4. Подготовка и осъществяване на качествени предавания и материали в медиите – електронни и печатни.

4. Наблюдение и оценка на дейностите по здравеопазването

4.1. Провеждане на целенасочени проучвания в кварталите с ромско население относно здравните проблеми и услуги.

4.2. Провеждане на анкети за оценка нивото на знания на ромското население по различни здравни проблеми с оглед планиране на дейности.

ПРИОРИТЕТ: ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Разрешаването на жилищните проблеми на ромската общност е част от стратегическите цели, подцели и дейности на Общинската социална политика и Плана за действие към нея, както и Плана за развитие на Община Шумен 2007-2013 год.

Основна цел:

Жилищна политика, ориентирана в подкрепа на рисковите групи от населението.

Цели и дейности:

1. Подпомагане интеграцията на ромската общност:

1.1. Участие на роми, работещи в администрации в комисията, вземаща решения за ползването на “Защитени жилища”;

1.2. Предоставяне на информация от ромски организации за лица в риск /психически и физически/ за приоритетно настаняване в общински жилища.

2. Подкрепа за лица и семейства в тежко материално състояние:

2.1. Участие на роми, работещи в администрации в комисията, вземаща решения за настаняване в общински жилища на лица и семейства, изпаднали в тежко материално и битово състояние;

2.2. Предоставяне на информация от ромски организации за лица, изпаднали в тежко материално и битово състояние за решаване на жилищния им проблем;

2.3. Разкриване на Център за временно настаняване на бездомни лица.

3. Подобряване жилищните условия на ромското население в населените места по общини:

3.1. Възлагане изработване и процедиране на необходимите подробни устройствени планове със съпътстващите ги схеми за техническа инфраструктура; за вертикално планирани; комуникационно –транспортни схеми /парцеларни планове/ в съответствие с разчета на капиталовите разходи на Община Шумен.

3.2. Участие на Община Шумен при възлагане проектирането и процедирането одобряване на инвестиционни проекти за жилища и техническа инфраструктура в съответствие с разчета на капиталовите разходи на Община Шумен.

3.3. Инвестиране в СМР / строително - монтажни работи/ за техническа инфраструктура в териториите обитавани от ромско население, в съответствие с разчета на капиталовите разходи на Община Шумен.

4. Мерки за решаване на проблемите за собствеността и незаконните жилища:

4.1 Изясняване правата на собственост

4.2 Разрешаване на спорове за собственост на земята и сградите, които възпрепятстват жителите и местната власт да инвестират и поддържат имоти в лошо състояние;

4.3 Опростяване на процедурите за придобиване на разрешение за строеж, за да се позволи на живеещите да подобрят жилищата си;

4.4 Оповестяване и ясна информация на хората за процедурите за кандидатстване за разрешителни и строителство и придобиване на собственост.

ПРИОРИТЕТ: ЗАЕТОСТ

Трудовата заетост на ромската общност е част от стратегическите цели, подцели и дейности на Общинската социална политика и Плана за действие към нея, както и Плана за развитие на Община Шумен 2007-2013 год.

Основна цел:

Подпомагане социалната интеграцията и благосъстоянието на ромската общност в българското общество чрез намаляване на безработицата сред ромското население.

Голямата безработица сред ромите се дължи на различни причини, най-важните от които са: ниско образователно и квалификационно ниво; липса на удобен достъп до информация за свободни работни места; липса на умения за търсене и кандидатстване за работа; липса на предприемачески умения и собствени ресурси за започване на самостоятелен бизнес; проявена трудова дискриминация спрямо тях от работодатели; демотивация за работа, поради продължителна безработица.

Непосредствена цел:

Преодоляване проблемите в областта на заетостта на регистрираните безработни от ромски произход чрез реализиране на мерки за подобряване качеството на работната сила, заетостта, информираността, уменията и обслужването на лицата, както и осъществяване на сътрудничество с ромските организации по места, за търсене и осигуряване активното им съдействие за мотивация на лицата.

Мерки:

1. Подобряване конкурентноспособността на търсещите работа лица и създаване на условия за заетост, чрез включване в:

- 1.1. Мотивационни;
- 1.2. Професионална ориентация;
- 1.3. Ограмотяване;
- 1.4. Квалификация / I, II, III ниво/.

2. Повишаване на уменията на търсещите работа лица, за търсене на работа, представяне пред работодател, стартиране и управление на собствен бизнес.

- 2.1. Организиране на обучения за придобиване на социални умения, водени от психолог.
- 2.2. Организиране на обучения за безработните лица за придобиване и повишаване на уменията за стартиране на собствен бизнес чрез Регионалната занаятчийска камара. Тези обучения трябва да се предхождат от проучване на пазарната потребност, оценка на възможностите и нагласата на ромската общност към определени професии и бизнес, като приоритетно се подпомогнат лицата, които желаят да започнат или да развият бизнес, свързан с упражняване на характерни за етноса занаяти.

3. Трудова заетост и реинтеграцията на ромите, с акцент по-ефективно разрешаване проблемите на отделните целеви групи – младежи, неграмотни, жени, хората с увреждания и други, чрез включване в :

- 3.1. Национални програми /НП “СПОЗ”, НП “Старт на кариерата”, НП “ Ограмотяване и квалификация на роми” и други от НПДЗ/;

3.2. Регионални програми – Програма “Обучение на лица, които са осъдени на пробация и на които присъдата включва или не полагане на безвъзмезден общополезен труд в Община Шумен” и други от НПДЗ;

3.3. Субсидирани мерки за заетост.

Изпълнители / партньори:

Община Шумен

МТСП

Дирекция “Бюро по труда”- Шумен

Регионална занаятчийска камара

НПО

ПРИОРИТЕТ: ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ И ОСИГУРЯВАНЕ НА РАВНИ УСЛОВИЯ

Общинска политика “Десетилетие на ромското включване 2005-2015г.” предполага интеграцията на малцинствата в процес на социално-икономическо, политическо и културно включване на тези групи в българското общество. Интеграцията ще наложи промяна в начина на тяхното възприемане, категоризиране и представяне от мнозинството.

В Община Шумен интеграцията е комплексен процес, обхващащ всички сфери на живота. Тя се отнася до цялото общество. Интеграцията изравнява шансовете за всички граждани във всички области на живота, издига тяхната активност в утвърждаването на демократичните промени у нас. Този процес е насочен към активно въвличане на представители на етническите общности в управлението на стопанския, културния и политическия живот на страната. Интеграцията е толерантност. Това означава, че всеки е свободен да се придържа към собствените си убеждения и да признава това право на останалите хора.

Политиката на Община Шумен обхваща широка гама от цели, които са:

1. Постигане на ефективно равенство.
2. Създаване на условия, необходими за запазването и развитието на културата и запазването на религията, езика и традициите.
3. Свобода на събиране, свобода на сдружаване, свобода на изразяване, свобода на мисълта, съвестта на религията.
4. Достъп и използване на медии
5. Езикови свободи
6. Използване на свое собствено име
7. Разкриване на информация от частен характер.
8. Образование
9. Изучаване и обучение на малцинствения език
10. Участие в публичния живот

Понятието интеграция зависи от две основни понятия – малцинство и мнозинство. Мнозинството трябва да уважава уникалността на малцинството и да съдейства за утвърждаването ѝ. Това означава изграждане на богата материална и духовна култура на съвременното общество, обединяваща ценностните системи на всички етноси.

Интеграцията е насочена към развитие. Това предполага, че човек от малцинството, който вече се е интегрирал ще има същите възможности за личното и социалното развитие, както и човек от мнозинството. Етносът не е препятствие пред гражданското участие.

Всички граждани трябва да са с равни права и задължения, което е предпоставка за постигане на промяна към положително развитие в обществото.

ПРИОРИТЕТ: КУЛТУРА

Съвместните усилия на общинска администрация, институти и НПО в областта на културата са насочени към:

1. Проучване, съхраняване и популяризиране на ромската култура и фолклор;
2. Осигуряване на условия за развитието на ромската културна идентичност като част от националната българска култура;
3. Създаването на възможности за разширяване представянето на ромската култура.

Реализацията на тези направления се постига чрез действия, водещи до практическото им осъществяване:

- ✓ Възстановяване, поддръжка и подпомагане на читалищата за подпомагане на духовното и културно израстване на ромската общност;
- ✓ Осигуряване на равноправно участие в националните и регионални фолклорни фестивали;
- ✓ Оказване на подкрепа за съхраняване и популяризиране на ромския автентичен фолклор;
- ✓ Подкрепа изяви на съвременната ромска култура;
- ✓ Подпомагане на ромските печатни издания. Обогащаване на библиотеките с литература, свързана с ромите;
- ✓ Провеждане на обществени дебати по проблемите на ромската култура.

Общинската политика приема, че задължително условие за постигането на положителни резултати от изпълнението на очертаните цели и задачи е

създаването на гаранции за пълноправно ромско присъствие във всички нива на обществените структури.

Наложително е ролята на ромската общност в съвременното българско общество да бъде тази на активен субект в публичната сфера, а не на пасивен обект на въздействие, което е основна предпоставка за постигане на устойчивост в резултатите на културната интеграция.